

	<p style="text-align: center;">Силабус курсу</p> <p style="text-align: center;">«ВОКАЛ (для ІВ)»</p> <p style="text-align: center;">Освітній ступінь “Бакалавр”</p> <p style="text-align: center;">Спеціальність 025 “Музичне мистецтво”</p> <p style="text-align: center;">Освітньо-професійна програма «Інструментальне виконавство (за видами)»</p> <p style="text-align: center;">Рік навчання: I, II, III, IV,</p> <p style="text-align: center;">Семестри: 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8</p> <p style="text-align: center;">Кількість кредитів: 7</p> <p style="text-align: center;">Мова викладання: українська</p>
---	---

Керівник курсу ВБ 47. «ВОКАЛ (для ІВ)»

Бойко Ірина Миколаївна – викладачка кафедри «Мистецтво співу» КЗВО КОР «Академія мистецтв ім. П. Чубинського», голова ПЦК «Мистецтво співу».

Контактна інформація: irina_grande@ukr.net

Прореквізити та постреквізити дисципліни

Прореквізити дисципліни:

Для успішного опанування змістом дисципліни «Вокал», здобувачу вищої освіти треба мати знання з теорії музики, володіти грою на інструменті, займатись сольфеджіо, знати історію світової та української музики.

Призначення дисципліни

Формування у здобувачів вищої освіти уявлення про художньо повноцінне звучання співацького голосу; усунення недоліків звукоутворення, оволодіння початковими навичками академічного співу; оволодіння елементарними знаннями з постановки голосу, гігієни та режиму голосу, вокальної термінології; розвиток природних голосових даних студента, музичної пам'яті, вокального слуху, відчуття ритму; формування вміння чистого інтонування мелодії вокальних творів; формування вірних співацьких відчуттів; засвоєння вміння самостійно використовувати набуті знання та навички при «інтонуванні» та «співі» мелодій інструментальних творів; ознайомлення студентів з основними жанрами сольної вокальної музики; виховання музичної культури та формування художнього смаку студентів; формування стійкого пізнавального інтересу до вокального мистецтва.

Відповідно до освітньо-професійної програми, вивчення дисципліни «Вокал» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасним знаннями.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Мета вивчення навчальної дисципліни: набуття студентами початкових теоретичних знань і практичних навичок сольного академічного співу для доцільного застосування їх в майбутній професійній діяльності, Розвиток

природних голосових даних, музичних та творчих здібностей студента.
Художньо-естетичне виховання студентів засобами вокального мистецтва.

Зміст і структура курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
	Всього годин	В тому числі		Всього годин	В тому числі	
		Аудиторні індивідуальні заняття	Самостійна робота студента		Аудиторні індивідуальні заняття	Самостійна робота студента
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Основи постановки голосу.						
Тема 1. Призначення, мета і завдання дисципліни «Вокал».	3	2	1	3	1	2
Тема 2. Початковий етап навчання співу. Співацька постава.	4	2	2	4	1	3
Тема 3. Охорона та гігієна голосу.	5	2	3	5	1	4
Тема 4. Елементарні знання про будову голосового апарату.	5	3	2	5	2	3
Тема 5. Співацьке дихання та опора	7	4	3	7	2	5
Тема 6. Звукоутворення. Атака звуку, її види.	6	3	3	6	2	4
Разом за змістовим модулем 1.	30	16	14	30	9	21
Модуль 2						
Змістовий модуль 2. Формування початкових вокальних навичок.						
Тема 7. Кантилена – основний спосіб звуковедення. Способи звуковедення – legato, staccato.	6	3	3	6	2	4
Тема 8. Роль резонаторів в академічному співі. Грудне, головне, мікстове звучання.	4	2	2	4	2	2
Тема 9. Висока позиція звучання. «Маска».	4	2	2	4	1	3

Тема 10. Динамічні можливості голосу. Форсований спів та наспівування. Динаміка forte і piano в співі.	5	3	2	5	1	4
Тема 11. Елементи музичної побудови.	5	3	2	5	2	3
Тема 12. Правила взяття дихання при виконання вокальних творів.	6	3	3	6	1	5
Разом за змістовим модулем 2:	30	16	14	30	9	21

Модуль 3.

Змістовий модуль 3. Посидання технічних та художніх завдань вокалістів.

Тема 13. Етапи роботи над вокальними творами.	4	2	2	4	1	3
Тема 14. Літературний текст вокального твору.	4	2	2	4	1	3
Тема 15. Дикція, артикуляція, орфоепія.	5	3	2	5	1	4
Тема 16. Засоби розкриття художнього образу вокального твору.	5	3	2	5	2	3
Тема 17. Підготовка співака до публічного виступу.	6	3	3	6	2	4
Тема 18. Підготовка до екзамену.	6	3	3	6	2	4
Разом за змістовим модулем 3:	30	16	14	30	9	21

Модуль 4.

Змістовий модуль 4. Напрямки роботи над формуванням вірних вокально-виконавських навичок.

Тема 19. Недоліки співацького голосу.	6	3	3	6	2	4
Тема 20. Робота над чистотою інтонування.	4	2	2	4	1	3
Тема 21. Робота над відтворенням вірного ритмічного малюнку мелодії.	4	2	2	4	1	3
Тема 22. Робота над подоланням недоліків у співацькому диханні.	6	4	2	6	2	4
Тема 23. Робота над	4	2	2	4	1	3

усуненням недоліків дикції та артикуляції.						
Тема 24. Підготовка до заліку.	6	3	3	6	2	4
Разом за змістовим модулем 4:	30	16	14	30	9	21

Модуль 5.

Змістовий модуль 5. Опанування навичками самостійної практичної роботи співака.

Тема 25. Підготовка співака до самостійної роботи над розвитком голосу.	6	3	3	6	1	5
Тема 26. Підготовка співака до самостійної роботи над вдосконаленням вокально-технічних навичок.	6	3	3	6	2	4
Тема 27. Підготовка співака до самостійної роботи над вокальними творами.	5	2	3	5	2	3
Тема 28. Інтерпретація музичного твору (трактовка) як прояв творчої індивідуальності музиканта-виконавця.	4	2	2	4	1	3
Тема 29. Поняття «вокальна школа». Еталон вокального звуку.	4	3	1	4	1	3
Тема 30. Підготовка до екзамену.	5	3	2	5	2	3
Разом за змістовим модулем 5.	30	16	14	30	9	21

Модуль 6.

Змістовий модуль 6. Професійні якості голосу співака.

Тема 31. Головні якості професійного голосу. Тембр.	7	4	3	7	2	5
Тема 32. Діапазон. Відомі співаки з надзвичайними голосовими можливостями.	5	3	2	5	1	4
Тема 33. Рівність голосу.	5	3	2	5	2	3
Тема 34. Вібрато.	3	1	2	3	1	2
Тема 35. Теситура.	4	2	2	4	1	3
Тема 36. Підготовка до заліку.	6	3	3	6	2	4

Разом за змістовим модулем 6:	30	16	14	30	9	21
Модуль 7.						
Змістовий модуль 7. Вокальне музичне мистецтво та академічне вокальне виконавство.						
Тема 37. Головні жанри камерної вокальної музики – пісня, романс, арія, речитатив, вокаліз.	6	3	3	6	1	5
Тема 38. Спів в музично-драматичних виставах – опері, опереті, мюзиклі.	4	2	2	4	1	3
Тема 39. Класифікація та коротка характеристика дитячих голосів.	4	2	2	4	1	3
Тема 40. Класифікація та коротка характеристика жіночих голосів.	5	3	2	5	2	3
Тема 41. Класифікація та коротка характеристика чоловічих голосів.	5	3	2	5	2	3
Тема 42. Підготовка до екзамену. Практичне опрацювання здобутих вокальних навичок.	6	3	3	6	2	4
Разом за змістовим модулем 7:	30	16	14	30	9	21
Усього:	210	112	98	210	63	147

Самостійна робота студента є важливою складовою навчального процесу. Вона здійснюється за підтримки та під контролем викладача, який спрямовує її в залежності від тематичних завдань та індивідуальних особливостей музичного та вокального розвитку кожного студента.

Студент поступово опановує вміння самостійно працювати над вокальними творами та над покращенням своїх співацьких навичок.

Завдання самостійної роботи:

- робота над програмними творами (конспектування загальних відомостей з творчої біографії авторів твору; над чистотою інтонування мелодії та вірним ритмічним малюнком, літературним текстом, фразуванням, звуковеденням; визначенням динамічних нюансів, кульмінації, ідеї, драматургії твору),

- над створенням художнього образу та підготовкою до публічних виступів;

- повторення теоретичного матеріалу тем, вокальної термінології;
- робота над вдосконаленням вокальних навичок і розвитком голосу (вправи для вироблення вірної навички звукоутворення, кантиленного звуковедення, співацького дихання, покращення дикції та артикуляції).
- слухання аудіо - записів видатних співаків (прослуховування програмних творів у різному виконанні, знайомство з різноманітним жанром вокальної музики), що позитивно впливає на покращення художнього смаку студентів та відіграє головну роль у формуванні стійкого інтересу до вокального мистецтва.

Ведення зошиту з дисципліни «Вокал».

В робочому зошиті з початкової дисципліни «Вокал» студенти записують основний зміст тем занять, відомості про авторів програмних творів, вписують музичні терміни, які зустрічаються в творах, та їх значення. Така робота дозволяє краще зрозуміти стилеві та жанрові особливості творів, їх ідейний зміст та драматургію, що є необхідним для роботи над виконанням. Також студенти під час самостійної роботи записують імена виконавців (за рекомендацією викладача), назви творів, власні враження та аналіз творів для прослуховування. Така робота сприяє формуванню у студентів вірної уяви про звуковий еталон академічного голосу, вокальної культури, засвоєнню вокальної термінології.

Політика навчальної дисципліни

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: усні відповіді; перевірка виконання самостійної роботи; спів на індивідуальному уроці; перевірка зошиту з дисципліни «Вокал»; сольний виступ; залік; екзамен.

Форми контролю знань студентів: поточний; семестровий модульний (залік; екзамен), підсумковий.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100 - бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу (5 - «відмінно», 4 - «добре», 3 - «задовільно», 2 - «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ECTS –A, B, C, D, E, F, G).

Поточний контроль проводиться на кожному індивідуальному занятті за темою. Оцінюються результати роботи на уроці (максимальний бал 5 за тему) та виконання завдань самостійної роботи (максимальний бал 5 за тему). Передбачається оцінювання систематичності і правильності виконання завдань самостійної роботи, якості виконання програмних творів, прогресу творчого зростання, активності на уроці, засвоєння вокально-технічних навичок, знань теоретичного матеріалу пройдені теми.

Модульний контроль проводиться з метою визначення рівня засвоєння вокально-виконавських навичок, теоретичного змісту тем, прогресу у розвитку вокальних та музичних здібностей за семестр. Максимальний бал за модульний контроль – 30 балів)

Весь обсяг роботи студента за семестр підсумовується за допомогою накопичувальної системи балів. Підсумковий бал з навчальної дисципліни є

сумою балів, одержаних за знання матеріалу тем - за поточний, семестровий контроль, за робочий зошит, також з подальшим переведенням в національну шкалу.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за різні види завдань дорівнює 100 балів..

Підсумковий бал з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності за модуль	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS
90-100	5 Відмінно	A
82-89	4 Добре	B
74-81		C
64-73	3 Задовільно	D
60-63		E
35-59	2 Незадовільно	FX Для одержання кредиту потрібне доопрацювання.
0-34		F Необхідне повторне вивчення дисципліни

Політика відвідування. Успішність досягнення мети навчальної дисципліни «Вокал (для ІВ)» залежить від систематичності відвідування занять здобувачами вищої освіти. Тому пропуски занять без поважних причин неприпустимі. В разі відсутності, студент забор'язаний опрацювати матеріал самостійно і представити викладачу на оцінювання результати виконаної роботи.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література.

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу : навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів / В. Г. Антонюк. – К.: Українська ідея, 2000. – 68 с.
2. Базиликот Б. О. Орфоепія в співі: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів : ЛНК ім. І. Франка, 2001. – 126 с.
3. Колодуб І. С. Практичні поради педагога – вокаліста / І. С. Колодуб. – К. : Музична Україна, 2010. – 54 с.
4. Мадішева Т. П. Співак і мова: навчальний посібник / Т. Мадішева. – Харків: Штрих, 2002. – 160 с.

Допоміжна література.

1. Антонюк В. Вокальна педагогіка (сольний спів) / В. Антонюк. – К. : Либідь, 2007. – 198 с.

2. Жишкович М. А. Основи вокально-педагогічних навиків : методичні поради для студентів вокальних факультетів вищих навчальних закладів культури і мистецтв III – IV рівнів акредитації / Мирослава Жишкович. Львів. : Львів. держ. муз академія ім. М. В. Лисенка, 2007. – 44 с.

3. Кузьмічова В. А. Навчальний посібник з дисципліни «Постановка голосу» / В. А. Кузьмічова, О. І. Лавренов ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : ХНПУ, 2018. – 68 с.

4. Стасько Г. Голос людини і вокальна робота з ним: навч. видання / Стасько Г, Шуляр О. та ін.. Івано-Франківськ, 2010. – 336 с.

5. Юцевич Ю. Музика: словник – довідник / Ю. Юцевич. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. 2003. – 352 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <https://www.youtube.com/watch?v=JYfnIOtHRBg>
2. <http://ukrnotes.in.ua/poshuk.php>
3. https://www.youtube.com/watch?v=yRiH-2_Jl2s
4. <https://www.youtube.com/watch?v=qTTex-uCSpY>
5. <https://sydirvorobkevych.wixsite.com/choumimsv/бібліотека>
6. <https://music.dzherela.com.ua/skachat-noty/>